

# Sic transit

Sötét hangulatú, megható, disztópikus sci-fi-történet klónokról, háborúkról, egy üreges bolygóról.

- [Béke](#)
- [Háború](#)
- [Béke](#)
- [Háború](#)
- [Béke](#)

# Béke

Csak feküdtek azon az idegen, fagyos sziklán, ketten, szorosan egymás mellett, hogy bámuljanak maguk fölött a sötét semmibe. Próbálták kiélvezni, ami még hátravan.

Artemisz igyekezett tekintetét minél inkább elfordítani a derengő lyuktól, hátha eléggé hozzá szokna a szeme a homályhoz. Azt remélte, akkor meglátja a túloldali felszínt. Úgy képzelte, olyan lenne a látvány, mint egy élő térkép. Parszivál válla még hozzáért, de testmelegéből már semmit nem érzett; nem érzett semmit már, csak a zsibbasztó hideget. *Ő közben talán azon töri a fejét, mi lesz velünk. Remélem, nem kérdezi meg.* De amikor Parszivál megszólalt, a hangjában nem volt aggodalom:

- Te emlékszel valamire? A régi életedből.
- A harangban?
- Dehogy! A klónozás előttről.
- Azt mondták, nem lehet rá visszaemlékezni.
- Annyi mindent mondtak!
- Igaz.

Artemisz kicsit oldalra fordult, most Parszivál arcát kereste. A kis fénypontról, amit talált, azt feltételezte, az ő szemén tükröződő csillagfény. *Miért kérdeztél az emlékeimről?* – gondolta, hangosan mégis mást mondott:

- Csak képek. Villanások. Ennyi jön át a múltból.
- Pontosan. Villanások. Vörös fény villog, és én tátott szájjal bámulok. Neonreklám. Így hívták a Földön. Ez valami kisgyerekkori bevésődés. Tudom, hogy mit jelent a felirat. Nem emlékszem, ki olvasta el nekem, csak az érzésre, hogy már tudom. *Esély egy új életre: Torus kísérlet.*
- Sosem találkoztam ilyen emberrel, akinek részletes emlékei vannak azelőttről.
- Ez lenne részletes? Ahhoz sem elég részletes, hogy értelme legyen. Egyébként nekem sem voltak. Csak most jönnek, amióta lent vagyunk. Bámulom a csillagokat a lyukon át, és jönnek.

A szemnek képzelt fénypont pislantott egyet. Artemisz visszafeküdt a hátára.

- Mondd, tudtad, hogy nincs esélyünk? Amikor lehoztál ide. Tudtad, hogy semmi értelme?

Parszival sóhajtani próbált, de köhécselni kezdett. Biztosan felült, mert nem közvetlenül a füle mellett hallotta Artemisz a köhögést, és így hamar alábbhagyott. Artemisz a beállt csendben arra gondolt, hiba volt számonkérni, és kereste a szavakat, hogy visszavonja, amit még lehet. Egy kicsi koppanást hallott a nadrágján, és ugyanonnán érezte a könnycsepp sugárzó melegét. Parszival zokogott.

- Jó itt - mondta végre Artemisz. - Jobb, mint abban az átkozott harangban.

# Háború

Berohantam a házba, és amíg rángattam a bakancsomat, nehogy bevigyem a szobába a fertőző sarat, az előszobából benézve láttam a szüleimet, a nagymamát, és a többi lakót. Találtak valahol egy mécsest, annak a fényét ülték körül, meghitt ábrázattal, mintha mindenki ma akarná bepótolni a sok elmaradt születésnapot.

Szólni akartam nekik, hogy közeledik az utcában egy rablóbanda, előlük menekültem be.

Ekkor vágódott ki a szoba ablaka, fakeret reccsenése, egy parkettába fúródó szikladarab puffanása, majd üvegcsörömpölés hallatszott. A meginduló huzat az erkélyajtót is feltépte a lakás túlsó végén, az kicsit később vágódott nagy robajjal a falnak. A nagymama bosszúsan felnyögött, utána anyám sipákolását hallottam:

– Parszivál! Hol van Parszivál? Apjuk, a gyerek kint kószál!

– Itt vagyok – kiabáltam be neki, mielőtt még teljesen bepánikolt volna.

Mindenki rutinosan a betört ablak melletti falhoz húzódott, a nagymamát én segítettem oda.

Figyeltünk, hogy a huligánok minket támadtak meg, vagy egymás között veszekedve hajították be éppen hozzánk a szikladarabot. A kiabáló csördület lassan eltávolodott. Idebent senki sem szólt, amíg már olyan csönd nem lett, hogy csak a szívem kalapálását hallottam. Vigyorogtam magamban a múltó izgalomtól. Anya szidni kezdett:

– Ezerszer mondtam, nem mászkálhatsz a szabadban!

– De anya! Tudok vigyázni. Új bakancsom van, gyorsabban futok, mint a rablók – dicsekedtem. Egy elesett katonáról nemrég lerángatott surranóról beszéltem, nekem új volt, és jó állapotú. Ekkora zsákmánytól még az ő szíve is meglágyult egy pillanatra.

– Tényleg, milyen szép bakancsot szereztél, ügyes vagy. De akkor is! A levegő mérgező. A hatóságok nem ajánlják a fél óránál hosszabb kint tartózkodást. A rádióban mondták.

– A rádió hazudik – beszélt közbe a barkós úr. Ő már itt lakott, amikor mi jöttünk. Nem bánta, hogy társaságot kap, csak annyit morgott, *ez a környék nem biztonságos gyerekekkel*. Apám nem tágított, a barkós ráhagyta. Ő szólt. – Pocsékolják az akkumulátort azzal a vacakkal. Meg az ép idegeiket. Nyomják belőle a fejünkbe a propagandát, maguk meg direkte zabálják.

– Döntöttem – szólalt meg apám. Neki valahogy mindig máson járt az a csavaros esze, mint amiről beszélgettünk, és mániája volt csak úgy váratlanul előjönni a témáival. – Elég volt ebből. Elmegyünk innen.

- Jaj, ne - sopánkodott anya -, megint másik házat keresünk?

- Úgy valahogy. Egy másik bolygón.

A szemközti lakhatatlanná bombázott magasházat már csak a kormány használta, arra, hogy hirdetéseket tegyen ki rá. Oldalán ütemesen fel-felzümmögött egy vörös neonfelirat: *Esély egy új életre: Torus kísérlet.*

# Béke

A katedrán álló kis Artemisz fülei forrón lüktettek, amikor meglátta az előadóterembe beterelt zsidóbongó juniorjait. Megkapaszkodott a pulpitusban, és próbált szigorúan nézni. Sikert, a csoport elhelyezkedett a székeken, és elcsendesedtek.

– Sziasztok, nyolcévesek! A *Torus kísérlet* útközi orientációs oktatásán vagytok. Artemisz vagyok, kilenc éves – mondta fel a betanult szöveget kényszeredett gépies hanglejtéssel. Itt szünetet tartott, az előírt szövegben utasítás következett: *INTS*. Artemisz végrehajtotta.

Megpróbálta tekintetét a gyerekek feje fölött tartani, ugyanis valahányszor egy nebuló a szemébe nézett, arcán érezte az izgatottság meleg hullámát. Rettegett, hogy kinevetik a gyerekek az egyenes szőke hajtincsei közül kikandikáló lángvörös fülkagylóit.

– Én írtam az egyik legjobb tesztet a nyolcévesek oktatása után tavaly. Közületek is lesz egy, aki majd jövőre itt áll a helyemen, hogy oktassa az akkori nyolcéveseket – itt elakadt a recitálás, zavartan kereste a fél négyzetméternyi pulpituson az odakészített könyvtornyot.

A csendet kihasználva a gyerekek kérdéseket kezdtek feltenni, többen egyszerre. Artemisz tudta, hogy ilyen esetekben gyorsan túl kell kiabálnia őket, mielőtt elharapódná a helyzet.

– Kiosztom a kérdéskönyveket. Ezekből választhattok egy-egy kérdést, amit fel szeretnétek tenni. Talán már olvastátok is néhányat, ez a könyv az úrhajó gyerekkönyvtárában mindig elérhető. Ki szeretne elsőként kérdezni? Tegye fel a kezét!

Artemisz megadta a szót az elsőnek.

– Miért jöttek el az őseink a Föld bolygóról?

– Az ökológiai katasztrófa elkerülésére tett kísérletek kudarcot vallottak. Az élhetetlenné váló területekről menekülthullámok indultak meg, a fogyatkozó erőforrásokért folytatott verseny háborúba torkollott. A kormányok rendre védelmi kiadásokra csoportosították át a fenntartható gazdaság kialakítására szánt költségkereteket.

Artemisz utálta ezt a kérdést, a válasz csupa nyelvtörő volt, és hosszú is. Nagy önbizalomlöketet adott neki, hogy sikerült hibátlanul végigmondania. Ezt gyakorolta a leghosszabb ideig.

– Nem értem – reklamált a kérdést feltevő fiú. Artemisz erre is fel volt készítve.

– Az oktatásnak nem része a tananyag értelmezése. Meg-nyug-tat-lak – ebbe a szóba gyakorlaskor mindig belebotlott Artemisz nyelve, ha nem szótagolva mondta –, hogy az év végi teszt a válaszok egyszerű betanulásával is teljesíthető. Következő, tessék!

– Mi az a klónozás?

– Űrhajónk útja a Torusra az emberélet többszöröseig tart. A Földön felszálló utasok megöregedtek, majd meghaltak. Mi mind a földi felszállók klónutódjai vagyunk, velük genetikailag egyező, de fiatalabb emberegyedek.

– Mi a harang?

– A Torus bolygón nem adott az élethez szükséges összes feltétel, ezért az ottani kolónia egy nagy bűvárharanghoz hasonló építményen belül él. A kísérlet első fázisában robotok által kialakított környezet minden igényünket kielégíti.

# Háború

– Mondja, miért jár hozzám?

– Kell a papír. A hadnagy mindenkit ideküld, akit nem tud hasznosítani, de megsajnál. Pí tí esz dí. Azt mondja, aki háborúzik, annak mind van ilyen dilije, csak van, aki nem megy vele orvoshoz. Aki megy, az papírt kap, és kimaradhat a hülye háborúból. Ilyen mókás hadnagyom van nekem, tudja, drága doktornő. Mintha nem lennénk összezárva egy törékeny bura alá a mindent szétlövő katonákkal.

– Nem adhatok magának pozitív szakvéleményt. Maga normális. Semmi baja.

Bámultam a doktornő szemébe. Rájöttem, nem fogja hagyni, hogy elvicceljem, nem ma kezdte a lélektant. Nehezet sóhajtottam.

– Az azért túlzás. Láttam a felvételt magamról. Amin a felszín alatt lakó emberekről beszélek. A gyógyszermegvonásos kísérletről.

– Mit kell szednie?

– Amit adnak.

– Nem jár utána? Vakon bízik a felcserben?

Gyanús volt. Nem így képzeltem egy terápiát. Úgy tudtam, nem szabad a pszichológusnak helyes válaszokat sugallnia, meg ez a burkolt lázítás is, mire véljem? *Érdekes lesz, folytassuk!*

– Bízom hát. Mégis mit tehetnék?

– Tudja, Parszival 4 tizedes, azt a bizonyos felvételt magam is láttam. Egy gyógyszerektől nem befolyásolt férfit láttam rajta, aki meséli az élményeit.

– Hát, így is lehet fogalmazni, doki. Csakhogy az a képzelt barátocskám engem hívogat is a felszín alatti falujába, amikor nem szedem a gyógyszert.

Doktor Artemisz 3 egy könyvet rakott elém kinyitva. Ahogy felismertem, felröhögtem. A kérdéskönyv volt az, az úrhajó gyerekkönyvtárából.

– Olvassa!

*Ilyen egy nyomasztó kezelést! Semmit nem értek, mire megy ki a játék? A hideg frászt hozza rám ez a doki, komolyan.* Felolvastam a bejelölt kérdést:

– Miért hívják az új otthonunkat Torusnak?

- Az oktató válasza: *A bolygó felgyorsult forgása miatt lunáris toroid formát vett fel.*
- Maga volt az oktató, mi?
- Én. Tudja, mi a lunáris toroid forma?
- Miért kérdezget? Megrémít! Miféle kezelés ez?
- Ne féljen! Megmondtam, hogy szerintem maga normális. Nem kezelem, csak beszélgetünk. Ha zavarja a kérdezgetés, meg is mondhatom: a lunáris toroidban üreg van.
- És mit kezdek ezzel az információval? Jön egy intergalaktikus óriáslányka, és felfűzi a lunáris toroid alakú bolygónkat egy madzagra, hogy nyakláncot csináljon magának?
- Egész jól elképzelte a formát. Rakja össze a gondolatait. Gyorsan forog, nincs légköre. Mert a centrifugális erő nagyobb a gravitációnál. A külső felületén is, de a belsőn még inkább.
- Oké, lehet, hogy vannak belül gázok, elvileg lehet benne létezni. Ez nem jelenti, hogy valóban léteznek is.
- Jó, tényleg nem jelenti. De én tudok ezt-azt, csak az a fránya orvosi titoktartás. Tudja, mit? Elárulok magának annyit, amennyit elég tudnia. Lentieknek hívják őket. Néhány korábbi betegem ma már minden bizonnyal közéjük tartozik. Játsszunk el a gondolattal, hogy bízik bennem, elég, ha csak annyira, mint a felcserben. Ha bízik bennem, és nem fél a valóságtól, akkor azt tudnám tanácsolni: tagadja meg a gyógyszereszedést, tizedes!

Volt félnivalóm a valóságtól, a következő néhány napon sokszor megakadt a pillantásom az orvosságos dobozon. Erős volt a kísértés, de nem nyúltam a pirulákhoz, és megérte. Utána tiszta aggyal tudtam gondolkodni.

Akkor beláttam, itt nincs jövő. A harang előbb-utóbb megrongálódik a rakétázásban. Vagy ha nem, az csak azért lehetséges, mert már nincs alatta élő ember, aki tovább rakétázhatná. A Torus kísérlet megpróbálta átmenteni az emberi fajt egy másik bolygóra, és ennyi, kudarcot vallott. Esély egy új életre: elszalasztva.

Csak révedtem arra a rakétára. Az nem robbanófejet szállított, arra a bizonyos rakétára még a katonák is vigyáztak. Nem őrizték, de nem is lötték, mert ez volt az utolsó eszköz, ami harangon kívüli utazásra alkalmas volt.

*De most ellopom. Azzal vádolnak majd, hogy a túlélésük esélyét loptam el. Én is kicsit ezt érzem. De a rohadt életbe! Miféle túlélés? Ezek itt ölik egymást. Fegyverekkel, mérgekkel, hazugságokkal. Menetelnek a végzetükbe a közreműködéseem nélkül is, nem?*

A személyszállító rakétával akartak a tél elől elhúzni, mint a vadludak. Mármint az emberiség. A déli féltekére, az év másik felét ott tölteni. Mert ha egyszer beáll a tél, a harang egyszerűen leáll. Azt okosan közel rakták az északi sarkhoz, hogy mindig legyen energia, egész nap legyen napfény. Amúgy is, volt még két-három emberöltőnk a nyári szemeszterből, elég hosszú errefelé egy év.

*Úgyhogy ennyi a történet, ellopom. Egyvalakit fogok magammal vinni. Aki elmondta, hogy tud ezt-  
azt, a többiek meg... Nos, ők bőven bekapathatják, nemde?*

# Béke

Doktor Artemisz 3 a pulpitus mellett állt. Halványan elmosolyodott, amikor látta, hogy a 150 fős előadóterem zsúfolásig megtelik. *Bűnös dolog a büszkeség, de mit tehetek? Olyan jó érzés.*

Határozott nézéssel elcsendesítette a társaságot, majd megkezdte előadását a PTSD-ről.

Parszivál 4 tizedes a végén érkezett, a kérdésekre szánt öt percben. Csöndesen megvárta az elkezdett válasz végét, majd egy zavart torokköszörülés kíséretében feltartotta a kezét.

Artemisz felismerte. Lángoló izgatottság öntötte el az arcán, a füleiben, és a szívében. Tudta, ilyenkor egyenes szőke hajtincsei közül kibukkanó fülkagylói vörösen villannak fel, mint egy neonreklám. Senki nem nevette ki.

– Tessék, ott hátul – intett remegő kézzel Parszivál felé. Hangja fátyolossá vált.

– Örölségre készülök. Csak maga tudja megakadályozni, doki.

Artemisz átrappolt a termen, hogy halkabb szóval beszélhessen Parszivállal.

– Mit keresel itt? – Körbeforgatta a szemét, bár úgyis tudta, hogy mindenki nézi. Még halkabban folytatta. – Ugye elviszel magaddal?



A személyszállító rakéta jól szuperált. Könnyedén átsiklott a lyukon, megbízhatóan vitt minket a bolygó egyetlen természetes energiapontjához, ami alatt a lentiek élhettek. Jó sötét volt odabent, amint azt előre tudtuk. Nem is gondolnád, ez mennyire megnehezíti a keresgélést! A pásztázófényhez még volt egy utolsó tartalékakkumulátorunk. *Valahol itt kell lennie a falunak.*

Amikor megláttuk azokat a kőhányásokat, a lelkesedéstől heherészve rohantunk oda. Közelebbről nézve pincelakások lehettek. Ajtajuk volt. Egymás mellé építették őket. De mindegyik olyan csöndesen állt, így mégis inkább hasonlítottak sírboltra. Keserűen kellett nyugtáznunk: sehol senki.

Tovább kerestünk. *Kell lennie egy másik falunak. A lentiek léteznek, és itt voltak, csak valamikor odébbálltak. Meg kell találnunk, hogy hová.*

Az utolsó akkumulátor egy sziklás pusztaság kellős közepén merült le. Nem tudtunk tovább menni, nem tudtunk tovább keresni. A remény elveszett. Lefeküdtünk arra az idegen, fagyos sziklára, ketten, szorosan egymás mellé, kiélvezni, ami még hátravan.



– Fehér csillogás, és az osztály kiszalad az udvarra a tanóráról. Hó. Így hívták a földön. Ez az én gyerekkori bevésődésem. Rettenetesen fázom.

– Bújj közelebb!

– Nem most fázom, hanem az emlékemben.

– Nem a hideg miatt, csak úgy, jólesne.

Egyszerre fordultak egymás felé, fejük összekoccant, de nem fájt. Semmi sem fájt. Merevre fagyott nadrágjaik ropogtak, ahogy egymáshoz préselődtek. Úgy sejtették, hogy érzéstelen, zsibbadt kezeiket sikerült összekulcsolniuk.

– Mondd tovább! Rettenetesen fázol. Aztán?

– Színes csizmákban jöhettünk iskolába, az enyém orrán fehér kristályok olvadnak, a fűszálakon már pelyhes csomókba gyűltek; a kerítés, amire mindig ülünk tesiórán, fehéresen áttetsző fátyol alól látszik. A fák a parkban fehér mázat kaptak ágaikra, mintha diós stangliból lennének kirakva. A megszokott hegyek a távolban fehér ködbe vesznek... Léptek ropogását hallom.

– Szép emlék – dünnyögte álmatagon Parszivál.

– Nem azelőtt. Most hallom. Jön valaki. Jó helyre hoztál – zokogta megkönnyebbülten Artemisz – Megtaláltad a lentieket! Parszivál! Hallod?

Artemisz hosszú másodpercekig várta a választ, közben elszorult a torka. Nyeldeste a szájában felgyűlt keserű ízt. Elfúló hangon ismételte:

– Parszivál! Hallasz?